

T .Y .B .A.
PSYCHOLOGY
Psychological Testing and Statistics
(Paper – IV)
{17th Oct 2016}

QP Code : **69744**

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Questions Numbers **1** and **10** are compulsory
(2) Attempt **any two** questions out of the remaining from **each** section.
(3) Attempt **six** questions in **all**.
(4) Both the sections should be written in the **same** answer book
(5) Use of simple calculator is allowed. **Each** step of calculation should be clearly written in the answer book
(6) **Figures** to the **right** indicate full marks.
(7) Graph paper will be provided

SECTION -I

1. Define the term psychological testing and assessment and discuss the following 'Types of Norms' **18**
 - (a) Age Norms (b) Local Norms
 - (c) Percentile Norms (d) National Norms
 - (e) Subgroup Norms.
2. Briefly explain the concept of test reliability and discuss Split-half reliability and inter scorer reliability. **16**
3. Define validity and explain criterion validity with reference to characteristics of a criterion and concurrent validity. **16**
4. What is item analysis? Discuss Item Analysis with reference to item difficulty index and item reliability index **16**
5. (a) Describe WAIS -IV as a measure of intelligence. **8**
(b) Describe Rorschach Inkblot Test. **8**

[TURN OVER]

SECTION II

6. (a) Compare histogram and polygon as graphic representations of data. 3
 (b) Arrange the following scores in a frequency distribution 10

85	45	50	66	64	73	74	84
55	75	70	76	65	78	61	65
65	80	67	69	87	67	79	71
60	64	66	61	59	63	68	67
71	68	64	54	54	83	72	89

N=40

6. (c) Plot a histogram for the above table. 3
 7. (a) Evaluate the median as a measure of Central Tendency. 3
 (b) Calculate the Mean, Median and Mode for the following distribution. 13

CI	F
125-127	2
122-124	3
119-121	4
116-118	4
113-115	9
110-112	6
107-109	5
104-106	4
101-103	3
	N=40

8. (a) Describe Standard Deviation as a measure of variability. 3

[TURN OVER]

- (b) Calculate the Quartile, Deviation for the following distribution.

9

CI	F
70-74	3
65-69	4
60-64	7
55-59	12
50-54	10
45-49	9
40-44	8
35-39	7
	N=60

- (c) Calculate the P80 And PR of 46 for the table given in 8b.

4

9. Write short notes on **any four** of the following :-

16

- (a) Probability (b) T score and stanine
(c) Skewness (d) Kurtosis
(e) Normal Curve (f) Z score

10. (a) What are the uses of Correlation?

4

- (b) Calculate the correlation for the following set of Scores by the Rank Difference Method.

13

X	Y
160	186
148	174
152	172
132	162
130	168
144	171
152	174
140	174
105	148
125	168

- (c) Interpret your answer

1

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) प्रश्न क्र. १ आणि १० अनिवार्य आहेत.
(२) प्रत्येक विभागातील उर्वरित प्रश्नांपैकी दोन प्रश्न सोडवा.
(३) एकूण सहा प्रश्न सोडवा.
(४) दोनही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
(५) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे. गणितीय/सांख्यिकीय प्रक्रियेला सर्व पायऱ्या स्पष्ट लिहा.
(६) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
(७) आलेख कागद पुरविला जाईल.

विभाग - १

१. मानसशास्त्रीय चाचणी व मूल्यनिर्धारणाची व्याख्या द्या. आणि खालील नितीमूल्ये (नॉर्मस्) १८ प्रकारांची चर्चा करा.
(अ) वय नितीमूल्ये (नॉर्मस्)
(ब) स्थानिक नितीमूल्ये (नॉर्मस्)
(क) शततमक नितीमूल्य (नॉर्मस्)
(ड) राष्ट्रीय नितीमूल्ये (नॉर्मस्)
(इ) उपगट/समुह मानदंड (नॉर्मस्)
२. कसोटी विश्वासाहतेची संकल्पना संक्षिप्त स्पष्ट करा, आणि अर्धखंडीत विश्वासाहता व अंतर- १६ गुणांकन विश्वासाहतेची चर्चा करा.
३. वैधतेची/यथार्थतेची व्याख्या द्या. निकषासंबंधीत यथार्थता गुणवैशिष्ट्यांच्या संदर्भासह विशद १६ करा. आणि कॉनकरंट यथार्थता विशद करा.
४. घटक विश्लेषण म्हणजे काय? घटक काठिण्य निर्देशांक व घटक विश्वासाहता निर्देशांक विविध १६ संदर्भासह स्पष्ट करा.
५. (अ) बुद्धीमापनातील WAIS-IV विशद करा. ८
(ब) रोशाच्या शाईच्या डागाची चाचणी विशद करा. ८

[TURN OVER]

विभाग - २

६. (अ) प्रदत्त/ माहितीला आलेखाद्वारे प्रदर्शित करणाऱ्या वारंवारिता बहुभूज आलेख व जोडस्तंभ ३
आलेखाची तुलना करा.
- (ब) खालील सुट्या प्राप्तांकाद्वारे वारंवारिता विभाजन सारणी तयार करा. १०

८५	४५	५०	६६	६४	७३	७४	८४
५५	७५	७०	७६	६५	७८	६१	६५
६५	८०	६७	६९	८७	६७	७९	७१
६०	६४	६६	६१	५९	६३	६८	६७
७१	६८	६४	५४	५४	८३	७२	८९

N=४०

- (क) वरील वितरणाचा जोडस्तंभालेख काढा. ३

७. (अ) केंद्रीय प्रवृत्तीच्या परिणामातील मध्यांकाचे मूल्यांकन करा. ३
- (ब) खालील वितरणाचा मध्यमान, मध्यांक व बहुलक काढा. १३

वर्गांतर	वारंवारिता
१२५-१२७	२
१२२-१२४	३
११९-१२१	४
११६-११८	४
११३-११५	९
११०-११२	६
१०७-१०९	५
१०४-१०६	४
१०१-१०३	३

N=४०

[TURN OVER

८. (अ) विचलनशिलतेच्या परिणामातील प्रमाण विचलन विशद करा.
 (ब) खालील वितरणाचा चतुर्थक विचलन (QD) काढा.

वर्गांतर	वारंवारिता
७०-७४	३
६५-६९	४
६०-६४	७
५५-५९	१२
५०-५४	१०
४५-४९	९
४०-४४	८
३५-३९	७
	N=६०

(क) वरिल वितरणाचा $P_{८०}$ व ४६ चा PR काढा. (८ ब च्या आधारे)

९. खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

(अ) संभाव्यता (ब) टी गुणांक व स्टानाईन (क) स्क्यूनेस
 (ड) कटोसिस (इ) प्रसामान्य वक्र (फ) झेड गुणांक

१०. (अ) सहसंबंधाचे उपयोग कोणते?

(ब) खालील संचाचा श्रेणी अंतर पद्धतीने सहसंबंध काढा.

क्ष	य
१६०	१८६
१४८	१७४
१५२	१७२
१३२	१६२
१३०	१६८
१४४	१७१
१५२	१७४
१४०	१७४
१०५	१४८
१२५	१६८

(क) आपल्या उत्तराचे /सहसंबंधाचे स्पष्टीकरण द्या

T .Y .B .A.
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(Paper – V)
{18th Oct 2016 }

QP Code : 69831

(3 Hours)

[Total Marks : 100]

N.B. : (1) Attempt questions from **one** of the following options.

(a) Attempt any **two** questions from question no. 1 and any **three** questions from question no. 2 to question no. 8.

(b) Attempt any **five** questions from question no. 2 to question no. 8.

(2) Figures to the **right** indicate **full** marks.

1. (a) Describe the characteristics, theories and treatment of gender identity disorder. 20
(b) Explain dementia caused by other conditions. 20
(c) Discuss the characteristics , theories and treatment of specific phobia. 20
2. Discuss the biological, psychological, and sociocultural causes of abnormality. 20
3. Describe the humanistic perspective in understanding abnormality. 20
4. Discuss other dissociative disorders and its theories and treatment. 20
5. Describe the characteristics of different types of depression. 20
6. Explain psychological and sociocultural perspectives of schizophrenia. 20
7. Write short notes on any **four** of the following :— 20
 - (a) Histrionic personality disorder
 - (b) Paranoid personality disorder
 - (c) Schizotypal personality disorder
 - (d) Avoidant personality disorder
 - (e) Dependent personality disorder
 - (f) Obsessive compulsive disorder.
8. Discuss the characteristics, theories and treatment of intermittent explosive disorder and internet addiction. 20

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

सूचना : (१) खालीलपैकी कोणत्याही एका पद्धतीने प्रश्न सोडवा.

(अ) प्रश्न क्र. १ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही आणखीन तीन प्रश्न सोडवा.

(ब) प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. (अ) लिंगभान ओळख विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिध्दान्त व उपचार यांचे वर्णन करा. २०
- (ब) अन्य परिस्थितीमुळे निर्माण होणारी मस्तिष्क विकृती स्पष्ट करा. २०
- (क) विशिष्ट भयव्याकुलतेची वैशिष्ट्ये, सिध्दान्त व त्यावरील उपचार यांची चर्चा करा. २०
२. अपसामान्यतेच्या जैविक, मानसशास्त्रीय व समाजसांस्कृतिक कारणांची चर्चा करा. २०
३. अपसामान्यता समजावून घेण्यातील मानवतावादी दृष्टिकोनाचे वर्णन करा. २०
४. अन्य वियोजित विकृतींची त्यावरील सिध्दान्त व उपचार यांसह चर्चा करा. २०
५. खिन्नतेच्या वेगवेगळ्या प्रकारांमधील वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा. २०
६. छिन्नमनस्कतेवरील मानसशास्त्रीय व समाजसांस्कृतिक दृष्टिकोन स्पष्ट करा. २०
७. संक्षिप्त टिपा लिहा. (खालीलपैकी कोणत्याही चार) २०
 - (अ) उन्मादित व्यक्तिमत्त्व विकृती
 - (ब) संशयविक्षोभित व्यक्तिमत्त्व विकृती
 - (क) स्किझोटाईपल व्यक्तिमत्त्व विकृती
 - (ड) वर्जनात्मक व्यक्तिमत्त्व विकृती
 - (इ) परावलंबी व्यक्तिमत्त्व विकृती
 - (ई) अनिवार्य विचार व कृतिप्रधान व्यक्तिमत्त्व विकृती
८. अधुनमधून घडणारी प्रक्षोभक वर्तनविषयक विकृती व इंटरनेट व्यसनासक्ती यांची वैशिष्ट्ये, सिध्दान्त व त्यावरील उपचार यांची चर्चा करा. २०

T .Y .B .A.
PSYCHOLOGY
Industrial and Organizational Psychology
(Paper – VI)
{ 19th Oct 2016 }

QP Code : **69849**

For Regular Students]

(2 ½ Hours)

[Total Marks :80

For IDOL Students]

(3 Hours)

[Total Marks :100

- N.B. :** (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) All answers should be written in the same answer book.

For Regular Students

Attempt Q. No. 1 for 40 marks and any two more questions from Q. no. 2 to Q. no. 6.

OR

Attempt **any four** questions from Q. no. 2 to Q. no. 6.

For IDOL Students

Follow the same instruction as given above and also attempt Q. no. 7 which is compulsory for IDOL.

1. Answer **any two** of the following :- **40**
 - (a) Discuss in detail the recruitment process.
 - (b) Discuss performance appraisal methods for managers.
 - (c) Explain individual differences in responding to stress.
2. Discuss on- the -job training, behaviour modification and job rotation as training methods **20**
3. Discuss the characteristics of successful leaders. **20**
4. Explain Need Hierarchy theory and Motivator Hygiene Theory of motivation. **20**
5. Elaborate on Technological change and Organizational structure. **20**
6. Write short notes on **any four** of the following :- **20**
 - (a) Surveys Public Opinion Polls.
 - (b) Types of Advertising Appeals
 - (c) Sex in Ads
 - (d) Brand Placement
 - (e) Product pricing
 - (f) Advertising to Children and Teens

[TURN OVER]

Only For IDOL Students

7. Write short notes on **any four** of the following :-

20

- (a) 360 degree feedback
- (b) Job Rotation
- (c) Role of power
- (d) Types of commitment
- (e) High involvement management
- (f) Work Overload and Underload.

(मराठी रूपांतर)

नियमित विद्यार्थ्यांसाठी) (2 ½ तास)

(गुण ८०

दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी) (३ तास)

(गुण १००

सूचना : (१) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत.

(३) ही प्रश्नपत्रिका नवीन अभ्यासक्रमासाठी आहे व नियमित विद्यार्थ्यांनीच सोडवावी.

नियमित विद्यार्थ्यांसाठी

(४) प्रश्न क्र.१ हा ४० मार्कांसाठी सोडवा. व प्रश्न क्र. २ ते ६ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

किंवा

(४) प्रश्न क्र.२ प्रश्न क्र. ६ मधून कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी

(५) नियमित विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या सूचनांशिवाय प्रश्न क्र. ७ वा हा फक्त दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांनी सोडवावा.

(एकूण पाच प्रश्न सोडवा)

[TURN OVER]

१. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. ४०
- (अ) कर्मचारी निवडणूक प्रक्रियेची सविस्तर चर्चा करा.
- (ब) व्यवस्थापकांसाठी कार्यमूल्यांकन पद्धतीचे वर्णन करा.
- (क) तणावाला प्रतिसाद देण्यात व्यक्तिभिन्नता स्पष्ट करा.
२. कामाच्या जागी प्रशिक्षण, वर्तन परिवर्तन आणि वेगवेगळ्या कामावर फिरवणे या प्रशिक्षण पद्धतींची चर्चा करा. २०
३. यशस्वी नेत्याच्या गुणधर्मांची चर्चा करा. २०
४. प्रेरणेची गरजेवरील सिद्धांत आणि प्रेरक -आरोग्य सिद्धांताचे वर्णन करा. २०
५. तांत्रिक बदल आणि संघटना रचना यांची तपशीलवार माहिती द्या. २०
६. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) २०
- (अ) सर्वेक्षण आणि लोकमत मोजणी
- (ब) विज्ञापनाचे प्रकार
- (क) Sex in advertisement.
- (ड) वस्तूची गुंडाळणी (product packaging)
- (ई) वस्तूची किंमत
- (इ) लहान मुले व तरूणांसाठी जाहिरात

फक्त दूरस्थ आणि मुफ्त अध्ययन विद्यार्थ्यांसाठी

७. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) २०
- (अ) मूल्यांकनासाठी ३६०° पश्चभरण
- (ब) विविध कार्यावर फिरवणी
- (क) सत्तेची भूमिका
- (ड) संघटना बांधिलकीचे प्रकार
- (ई) उच्च गुंतवणूक व्यवस्थापन
- (इ) कामाचा अतीभार आणि कमी भार

T .Y .B .A.
PSYCHOLOGY
Psychological Testing and Statistics
(Paper – IV)
{25th Oct 2016}

QP Code : 69745

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Questions Numbers **1** and **10** are compulsory
(2) Attempt **any two** questions out of the remaining from **each** section.
(3) Attempt **six** questions in **all**.
(4) Both the sections should be written in the **same** answer book
(5) Use of simple calculator is allowed. **Each** step of calculation should be clearly written in the answer book
(6) **Figures to the right** indicate full marks.
(7) Graph paper will be provided

SECTION -I

1. Describe the concept of Testing and Assessment. Discuss different tools used for assessment. 18
2. What is Test Reliability? Describe Test-Retest reliability and Kuder Richardson method of Reliability? 16
3. Define Test validity. Discuss in detail Criterion Related validity. 16
4. Explain the Procedure of determining. 16
 - (i) Item difficulty Index
 - (ii) Item discrimination Index
5. (a) Discuss the Administration, Scoring and interpretation of Stanford Binet-5th edition 8
(b) Describe TAT. 8

SECTION II

6. (a) Compare histogram and polygon as graphic representations of data. 3
 (b) Arrange the following scores in a frequency distribution table. 10

36	39	46	56	30	28	25	20	18	23
10	18	13	15	17	36	30	39	37	40
43	42	48	50	60	50	52	39	28	36
33	57	58	60	46	47	49	58	59	16

N=40

6. (c) Draw Histogram for above distribution 3
 7. (a) Describe median as a measure of Central Tendency. 3
 (b) Calculate the Mean, Median and Mode for the following distribution. 13

CI	F
90-99	3
80-89	5
70-79	7
60-69	9
50-59	11
40-49	11
30-39	8
20-29	6
10-19	4
0-09	2

N=66

3

8. (a) Evaluate standard Deviation as a Measure of variability. 3
(b) Calculate Quartile Deviation for the following Distribution 9

CI	F
61-65	2
56-60	4
51-55	6
46-50	9
41-45	12
36-40	13
31-35	10
26-30	6
21-25	3
16-20	1

N=66

- (c) Calculate P_{39} and PR of 61 for above distribution. 4
9. Write short notes on **any four** of the following :- 16
- (a) 'Z' Score (b) Probability
(c) 'T' Score (d) Kurtosis
(e) Stanine (f) Skewness

10. (a) Describe types of Correlation 4
(b) Calculate the rank order correlations for the following set of scores. 13

Set.I	Set II
168	87
136	89
142	39
139	48
170	60
176	76
169	70
142	37
140	50
156	46

- (c) Interpret your answer 1

- सूचना : (१) प्रश्न क्र. १ आणि १० अनिवार्य आहेत.
(२) प्रत्येक विभागातील उर्वरित प्रश्नांपैकी दोन प्रश्न सोडवा.
(३) एकूण सहा प्रश्न सोडवा.
(४) दोनही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
(५) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे. गणितीय/सांख्यिकीय प्रक्रियेला सर्व पायऱ्या स्पष्ट लिहा.
(६) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
(७) आलेख कागद पुरविला जाईल.

विभाग - १

१. मानसशास्त्रीय चाचणी व मूल्यनिर्धारण संकल्पना स्पष्ट करा. मूल्यनिर्धारणासाठी उपयोगात येणाऱ्या विविध साधनांची चर्चा करा. १८
२. कसोटीची विश्वासाहता म्हणजे काय? चाचणी-पुनरचाचणी विश्वासाहता आणि कुडर रिचर्डसन विश्वासाहता पद्धती विशद करा. १६
३. कसोटी यथार्थता व्याख्या द्या. निकषांसंबंधीत यथार्थतेची चर्चा करा. १६
४. खालील पद्धती प्रक्रिया स्पष्ट करा. १६
(१) घटक काठिण्य निर्देशांक
(२) घटक भेदविकॉत निर्देशांक
५. (अ) स्टॅनफोर्ड बिनेच्या पाचव्या आवृत्तीचे व्यवस्थापन, गुणांकन व अर्थविवरण विशद करा. ८
(ब) TAT- विशद करा. ८

विभाग - २

६. (अ) प्रदत्त/ माहितीला आलेखाद्वारे प्रदर्शित करणाऱ्या वारंवारिता बहुभूज आलेख व जोडस्तंभ आलेखाची तुलना करा. ३

(ब) खालील सुट्या प्राप्तांकाद्वारे वारंवारिता विभाजन सारणी तयार करा. १०

३६	३९	४६	५६	३०	२८	२५	२०	१८	२३
१०	१८	१३	१५	१७	३६	३०	३९	३७	४०
४३	४२	४८	५०	६०	५०	५२	३९	२८	३६
३३	५७	५८	६०	४६	४७	४९	५८	५९	१६

N=४०

(क) वरील वितरणाचा जोडस्तंभालेख काढा. ३

७. (अ) केंद्रीय प्रवृत्तीच्या मध्यांकाचे स्पष्टीकरण द्या. ३

(ब) खालील वितरणाचा मध्यमान, मध्यांक व बहुलक काढा. १३

वर्गांतर	वारंवारिता
१०-१९	३
८०-८९	५
७०-७९	७
६०-६९	९
५०-५९	११
४०-४९	११
३०-३९	८
२०-२९	६
१०-१९	४
०-०९	२
	N=६६

८. (अ) विचलनशिलततेच्या परिणामातील प्रमाण विचलन स्पष्ट करा.
 (ब) खालील वितरणाचा चतुर्थक विचलन (QD) काढा.

वर्गांतर	वारंवारिता
६१-६५	२
५६-६०	४
५१-५५	६
४६-५०	९
४१-४५	१२
३६-४०	१३
३१-३५	१०
२६-३०	६
२१-२५	३
१६-२०	१

N=६६

- (क) वरिल वितरणाचा P_{39} आणि ६१ चा PR काढा.

९. खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

- (अ) Z गुणांक (ब) T गुणांक (क) कटोसिस
 (ड) संभाव्यता (इ) संभाव्यता (फ) स्कुनेस

१०. (अ) सहसंबंधाचे प्रकार विशद करा.

- (ब) खालील गुणांकाच्या संचाचा श्रेणी अंतर पद्धतीने सहसंबंध काढा

सच १	सच २
१६८	८७
१३६	८९
१४२	३९
१३९	४८
१७०	६०
१७६	७६
१६९	७०
१४२	३७
१४०	५०
१५६	४६

- (क) आपल्या उत्तराचे /सहसंबंधाचे स्पष्टीकरण द्या

T .Y .B .A.
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(Paper – V)
{ 26th Oct 2016 }

QP Code : 69830

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt questions from **one** of the following:

(A) Attempt any **two** questions from Q. no. 1 & attempt **three** questions from Q. 2 to questions Q. 8

(B) Attempt any **five** questions from Q. no. 2 to Q.no. 8

(2) Attempt **Five** questions in all

(3) **Figures** to the **right** indicate **full** marks

- | | |
|--|----|
| 1. (a) Describe characteristics, theories and treatment of specific phobias. | 20 |
| (b) Discuss psychological & sociocultural perspectives of mood disorder. | 20 |
| (c) Discuss various theories and treatment of mental retardation. | 20 |
| 2. Describe mental status examination used by clinician. | 20 |
| 3. Discuss in detail the Freudian psychoanalytic theory. | 20 |
| 4. Describe various conditions related to somatoform disorders. | 20 |
| 5. Explain characteristics, theories and treatment of antisocial personality disorder. | 20 |
| 6. Discuss psychological and sociocultural treatment of schizophrenia. | 20 |
| 7. Describe exhibitionism, fetishism and voyeurism in detail. | 20 |
| 8. Explain the characteristics of anorexia nervosa and bulimia nervosa. | 20 |

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) खालीलपैक कोणत्याही एका पद्धतीने प्रश्न सोडवा.

(अ) प्रश्न क्र.१ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र.८ मधून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

(ब) प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र.८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) एकूण पाच प्रश्न सोडवा.

(३) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- | | |
|---|----|
| १. (अ) विशिष्ट भयव्याकुलतेची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व त्यावरील उपचारांचे वर्णन करा. | २० |
| (ब) भावस्थितीविषयक विकृतीवरील मानसशास्त्रीय व समाजसांस्कृतिक दृष्टिकोनांची चर्चा करा. | २० |
| (क) मनोमांद्यतेवरील विविध सिद्धान्तांचे व उपचारांचे वर्णन करा. | २० |
| २. चिकित्सक वापरत असलेल्या मानसिक स्थितीच्या परीक्षेचे वर्णन करा. | २० |
| ३. फ्राईडच्या मनोविश्लेषण सिद्धान्ताची चर्चा करा. | २० |
| ४. शरीरप्रकारांकित विकृतीशी संबंधित विविध स्थितींचे वर्णन करा. | २० |
| ५. समाजविघातक व्यक्तिमत्त्व विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व त्यावरील उपचार स्पष्ट करा. | २० |
| ६. छिन्नमनस्कतेवरील मानसशास्त्रीय व समाजसांस्कृतिक उपचारांची चर्चा करा. | २० |
| ७. प्रदर्शनीयता, वस्तुलक्ष्यी लैंगिकता व चोरून डोकावण्याची विकृती (व्हॉयेयुरिझम) यांचे सविस्तर वर्णन करा. | २० |
| ८. ऑनोरेक्झिया नर्व्होसा व ब्युलिमिया नर्व्होसा यांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा | २० |

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Industrial and Organizational Psychology
(Paper – VI)
{ 27th Oct 2016 }

QP Code : 69848

For Regular Students]

(2 ½ Hours)

[Total Marks :80

For IDOL Students]

(3 Hours)

[Total Marks :100

N.B. : (1) Figures to the **right** indicate **full** marks.

(2) All answers should be written in the same answer book.

For Regular Students

Attempt Q. No. 1 for 40 marks and any two more questions form Q. no. 2 to Q. no. 6.

OR

Attempt **any four** questions from Q. no. 2 to Q. no. 6.

For IDOL Students

Follow the same instruction as given above and also attempt Q.no. 7 which is compulsory for IDOL.

1. Answer **any two** of the following :- **40**
 - (a) Explain career development and planning. Also elaborate on vestibule and Apprenticeship training programs.
 - (b) Explain the contingency and path goal theories of leadership.
 - (c) Discuss the organisational and individual stress management programs.
2. Explain Job and Work Analyses. **20**
3. Write short notes on **any four** of the following :- **20**
 - (a) Paired comparison Techniques
 - (b) Self Evaluation
 - (c) Written Narratives
 - (d) 360⁰ degree feedback for appraisal
 - (e) Halo effect
 - (f) Ways to improve performance appraisal.
4. Explain leadership functions and discuss the pressures and problems of leaders. **20**
5. Explain Total Quality Management and self managing work teams. **20**
6. Discuss trademarks, product image and product packaging. **20**

KQ-Con. 3471-16.

[TURN OVER]

Only For IDOL Students

7. Write short notes on **any four** of the following :-

20

- (a) Situational Interview
- (b) Massed v/s Distributed Practices
- (c) Achievement Motivation
- (d) Bureaucratic organisation
- (e) Role Ambiguity and Role Conflict
- (f) Observation of shopping behaviour

(मराठी रूपांतर)

नियमित विद्यार्थ्यांसाठी) (2 ½ तास)

(गुण ८०)

दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी) (३ तास)

(गुण १००)

सूचना : (१) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत.

(३) ही प्रश्नपत्रिका नवीन अभ्यासक्रमासाठी आहे व नियमित विद्यार्थ्यांनीच सोडवावी.

नियमित विद्यार्थ्यांसाठी

(४) प्रश्न क्र.१ हा ४० मार्कांसाठी सोडवा. व प्रश्न क्र. २ ते ६ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

किंवा

(४) प्रश्न क्र.२ ते प्रश्न क्र. ६ मधून कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी

(५) नियमित विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या सूचनांशिवाय प्रश्न क्र. ७ वा हा फक्त दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांनी सोडवावा.

(एकूण पाच प्रश्न सोडवा)

१. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. ४०
- (अ) कालीकदीत प्रगती आणि योजना स्पष्ट करा आणि वेस्टिबुल (Vestibule) प्रशिक्षण शिकाऊ उमेदवार प्रशिक्षण पद्धती यांचे वर्णन करा.
- (ब) नेतृत्वाचा अवलंबन (contingency) सिद्धांत आणि मार्ग उद्दिष्ट सिद्धांत स्पष्ट करा.
- (क) संघटना आणि व्यक्तिच्या तणाव व्यवस्थापन कार्यक्रमांची चर्चा करा.
२. काम आणि कार्याचे (Job and work analysis) विश्लेषण स्पष्ट करा. २०
३. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०
- (अ) जोडी तुलना तंत्र
- (ब) स्व मूल्यांकन
- (क) लिखित वृत्तांत
- (ड) मूल्यांकासाठी ३६०° पश्चभरण
- (ई) हेलो (Halo) परिणाम
- (इ) कार्यकृती मूल्यांकन सुधारण्याचे मार्ग
४. नेतृत्वाची कार्ये स्पष्ट करा आणि नेत्यांवरील दबाव आणि समस्या यांची चर्चा करा. २०
५. Total Quality व्यवस्थापन आणि स्वयंचलित कार्यगट स्पष्ट करा. २०
६. व्यापारी शिक्का (Trade mark) वस्तूची छाप Image आणि वस्तूची गुंडाळणी (pakaging) स्पष्ट करा. २०

फक्त दूरस्थ आणि मुफ्त अध्ययन विद्यार्थ्यांसाठी

७. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) २०
- (अ) परिस्थितीजन्य मुलाखत
- (ब) एकत्र विरुद्ध भिन्नभिन्न सराव
- (क) संपादन प्रेरणा
- (ड) अधिकारशाही संघटना
- (ई) भूमिका संदिग्धता आणि भूमिका संघर्ष
- (इ) खरेदी वर्तनाचे निरीक्षण